

“Το σχέδιο της Κυβέρνησης είναι πρόχειρο και επιστημονικά ελλιπές”

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς](#)

Για το φλέγον ζήτημα της νομοθετικής πρόθεσης της Κυβέρνησης για την συμφωνία μεταξύ Εκκλησίας και Πολιτείας τοποθετήθηκε με άρθρο του ο Σεβ. Μητροπολίτης Παιραιώς κ. Σεραφεΐμ. Μεταξύ άλλων ο Μητροπολίτης αναφέρει ότι: “ το σχέδιο της κυβέρνησης είναι πρόχειρο και αποδεικνύει έλλειψη επιστημονικής προσέγγισης”.

Αναλυτικά το κείμενο:

Τήν Τρίτη 12/2/2019 ό Έξοχώτατος Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων καί Διά Βίου Μάθησης καί ό Γεν. Γραμματέας τής Κυβερνήσεως κατέθεσαν στήν υπό τής Διαρκούς Ί. Συνόδου όρισθεΐσα Έπιτροπή τό Σχέδιο Έγλοποίησης τής Συμφωνίας Πολιτείας-Έκκλησίας, τό όποΐο διαλαμβάνει τά ακόλουθα: «1. Σύνοψη, 2. Ανάλυση, 2.1 Η σημασία της νομοθετικής κύρωσης της Συμφωνίας, 2.2 Υφιστάμενη κατάσταση και κίνδυνοι αυτής, 2.3 Περιεχόμενο της Συμφωνίας (ιδίως ως προς το μισθολογικό σκέλος), 2.4 Αποτίμηση της Συμφωνίας».

Μέ την κατάθεση του κυκλοφορηθέντος ήδη σχεδίου υλοποίησης διακριβώνεται ότι τό περιεχόμενο της προτεινομένης από την Κυβέρνηση νομοθετικής πρωτοβουλίας στό συγκεκριμένο θέμα δέν άφίσταται ούσιωδώς από τά 15 σημεία του προσυμφώνου Πολιτείας-Έκκλησίας, πού άνεκοινώθη από τόν Έξοχ. κ. Πρωθυπουργό στό Μέγαρο Μαξίμου την 6/11/2018. Ώστόσο ό νομικός προσδιορισμός της μισθοδοσίας των Κληρικών καί Έκκλησιαστικών Ύπαλλήλων από «έπιδότηση» όπως προέβλεπε τό προσύμφωνο στό σημείο 4 προσδιορίζεται «ως αφηρημένη αποζημίωση για τις πλημμελώς αποζημιωθείσες απαλλοτριώσεις του παρελθόντος (μέχρι το 1939)» καί αυτό διότι άντελήφθη ή Κυβέρνησι, αυτό πού έπισημειώσαμε στίς 16/11/2018 ότι τό Ένωσιακό δίκαιο δέν άποδέχεται την μετατροπή της μισθοδοσίας σέ έπιδότηση διότι προσβάλλεται τό έπικρατούν στην Ε.Ε. δίκαιο του άνταγωνισμού. Χαρακτηριστικώς παρουσιάσαμε την άπόφαση 27/6/2017 (G74/16) του Τμήματος μείζονος σύνθεσης του Δικαστηρίου των Εύρωπαϊκών Κοινοτήτων του Λουξεμβούργου, πού άφορούσε στην Άδελφότητα Congregacion de Escuelas Pias Provincia Betania της Ρωμαιοκαθολικής «Έκκλησίας», ή όποία κατόπιν συμφωνίας του Ίσπανικού Δημοσίου καί του Κράτους του Βατικανού στίς 3/1/1999 έπιδoteΐτο υπό μορφή φορολογικής άπαλλαγής του Ίσπανικού Δημοσίου υπέρ των άκινήτων των Ρωμαιοκαθολικών, έκρινε ότι αυτό συνιστά άπαγορευμένη κρατική ένίσχυση δυνάμει του άρθρου 107 παρ. 1 των Συνθηκών των Εύρωπαϊκών Κοινοτήτων, διότι άσχετα άν ή Άδελφότητα δέν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα καί έπιδιώκει φιλανθρωπικούς σκοπούς, εφαρμόζονται οί συνθήκες πού διέπουν τό δίκαιο του άνταγωνισμού, διότι θεωρείται ότι άνταγωνίζεται καί άλλους πού έπιδιώκουν καί αυτοί φιλανθρωπικό σκοπό καί δέν έπιδoteΐνται. Έπομένως ή μισθοδοσία μέ μορφή έπιδότσης σύμφωνα μέ τό Εύρωπαϊκό Δίκαιο είναι μή άποδεκτή, γεγονός πού δέν είχε ληφθή υπ' όψιν από τό προσύμφωνο Πολιτείας-Έκκλησίας.

Ανιδρύεται έπομένως πρὸς πληρεστέρα διευκρίνιση τὸ θέμα ἐάν ἡ μισθοδοσία πού θά χορηγεῖται ἀπὸ τὸ προτεινόμενο πρὸς ἴδρυση μέ τὸ σχέδιο ὑλοποίησης, Ταμεῖο Μισθοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ λογαριασμό τηρούμενο στήν Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖο θά διαχειρίζεται τήν μισθοδοσία τοῦ Κλήρου, στό ὁποῖο καταβάλλεται ἐτησίως ἀπὸ τὸ Κράτος, σέ ἀναγνώριση τῶν ὑποχρεώσεων πού ἀπορρέουν ἀπὸ τήν Συμφωνία ἡ δαπάνη μισθοδοσίας τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σήμερα μισθοδοτουμένων Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Σύνοψη 1.2.) χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ Ἐνωσιακὸ δίκαιο, ὡς ἐπίδομα ἢ ἐπιδότηση ἀσχέτως ἐάν στήν Συμφωνία ἀναφέρεται ὡς «ἀφηρημένη ἀποζημίωση» (Ἀνάλυση β'). Ἐπομένως μία πρώτη ἀναγκαία προϋπόθεση ὀρθῆς ἐκτιμήσεως τοῦ σχεδίου ὑλοποίησης εἶναι ἡ γνωμοδότηση ἀπὸ τὸ Νομικὸ Τμῆμα τῆς Commission καί τοῦ Δικαστηρίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων τοῦ Λουξεμβούργου, σχετικῶς μέ τὸ ἐν λόγω ζήτημα.

Τὸ σχέδιο ὑλοποίησης προσδιορίζει (Ἀνάλυση β') τήν «μισθοδοσία τοῦ Κλήρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ πόρους πού ἡ Ἐκκλησία θά λαμβάνει κατ' ἔτος ἀπὸ τήν Πολιτεία ὡς ἀφηρημένη ἀποζημίωση» γιὰ τίς «πλημμελῶς ἀποζημιωθείσες ἀπαλλοτριώσεις τοῦ παρελθόντος μέχρι τοῦ 1939» καί ἐπομένως προϋπόθεση τῆς νομικῆς ἐπάρκειας τῆς τυχόν συναφθισομένης Συμφωνίας ἀνιδρύεται ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὕψους αὐτῆς τῆς ἀποζημιώσεως, τήν ὁποῖαν ὀφείλει ἡ Πολιτεία στήν Ἐκκλησία «ἀναγνωρίζουσα τήν ὑποχρέωσή της γιὰ τίς πλημμελῶς ἀποζημιωθείσες ἀπαλλοτριώσεις τοῦ παρελθόντος μέχρι τὸ 1939» διότι ὁ νομικὸς προσδιορισμὸς «ἀφηρημένη ἀποζημίωσι» σέ μία Σύμβαση Πολιτείας-Ἐκκλησίας εἶναι ἀπαράδεκτος καί δέν διασφαλίζει τήν Ἐκκλησία ἀπὸ μελλοντικὴ ἀμφισβήτηση τοῦ ὕψους τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία θά πρέπει νά προσλάβῃ τὸν χαρακτήρα τῆς ποινικῆς ρήτηρας πού θά διασφαλίζει πλήρως τήν Ἐκκλησία σέ περίπτωση τυχόν καταγγελίας ὑπὸ τῆς Πολιτείας τῆς συναφθείσης Συμφωνίας. Ἡ ἀναφορά στό Σχέδιο ὑλοποίησης (2.1 Ἡ σημασία της νομοθετικῆς κύρωσης της συμφωνίας) ὅτι «τα συμφωνηθέντα και κυρωθέντα με νόμο δεν θα είναι πλέον δυνατόν να τροποποιηθούν στο μέλλον μονομερῶς με νόμο τοῦ Κράτους» παραβλέπει τὸ γεγονὸς ὅτι ὅταν μέ τήν Σύμβαση τῆς Βιέννης προβλέπεται ἡ δυνατότης καταγγελίας διεθνῶν Συμφωνιῶν μεταξύ Κρατῶν, πόσο μᾶλλον ὑφίσταται νομικῶς ἡ δυνατότης τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου νά καταγγεῖλῃ μονομερῶς τήν Συμφωνία μέ τήν ἐπίκληση ὅτι ἐξεπλήρωσε τήν συγκεκριμένη ὑποχρέωση πού ἀνίδρυσε ἡ «ἀφηρημένη ἀποζημίωση» ἢ ὅτι δέν ὑφίσταται πλέον δημοσιονομικὸς χῶρος διὰ τήν ἐκπλήρωσί της;

Κατὰ ταῦτα αὐστηρά προϋπόθεση τοῦ σχεδίου ὑλοποίησης εἶναι ἡ ἀνάθεση ὑπὸ τῶν δύο μερῶν Πολιτείας-Ἐκκλησίας σέ δύο τουλάχιστον διεθνεῖς ἐκτιμητικὲς ἐταιρεῖες real estate τῆς μελέτης τοῦ οἰκονομικοῦ μεγέθους τῆς Ἐκκλησιαστικῆς

Περιουσίας πού από τό 1833-1939 άπαλλοτριώθηκε «πλημμελώς άποζημιωθείσα», όπως συνομολογεΐται υπό του Έλληνικοϋ Δημοσίου (Άνάλυση β΄).

Διά τήν αντίληψη του συγκεκριμένου θέματος πρέπει νά συνεκτιμηθῇ ὅτι τό 1994, ὁ Ν. 1700/1987 πού θεωρήθηκε συνταγματικός από τά Έθνικά Δικαστήρια ὁδήγησε σέ καταδίκη τῆς Ελλάδας καί κρίθηκε αντίθετος στήν Εὐρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Άνθρώπου (ΕΣΔΑ, 1^ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο, ἄρθρο 1, Προστασία περιουσίας) μετά τήν προσφυγή 5 ἱερῶν Μονῶν (Άνω Ξενιάς Βόλου, Άγίας Λαύρας Καλαβρύτων, Μεταμορφώσεως Σωτήρος Μετεώρων, Χρυσολεοντίσσης Αἰγίνης καί Μ. Σπηλαίου Καλαβρύτων) πού δέν υπέγραψαν τή σύμβαση τῆς 11/5/1988 καί 3 ἱ. Μονῶν (Άσωμάτων Πετράκη, Όσίου Λουκά Βοιωτίας καί Φλαμουρίου Βόλου) πού υπέγραψαν τήν σύμβαση του 1988. Μέ τήν υπ΄ ἀριθμ. 10/1993/405/483-484 Απόφαση του ΕΔΑΔ οἱ μονές πού δέν υπέγραψαν τήν σύμβαση ἐδικαιώθησαν, ἐνῶ οἱ 3 μονές πού υπέγραψαν τήν σύμβαση ἀπερρίφθη ἡ προσφυγή τους.

Μέ βάση τά ἀνωτέρω ἀναγνωρίζεται ἀπό τό Σχέδιο ὑλοποίησης (Άνάλυση α΄ καί β΄) ὅτι μέχρι τό 1939 τό Κράτος απέκτησε ἐκκλ. περιουσία τήν ὁποία πλημμελώς άποζημίωσε, πού εἶναι μέν ἀξιόλογη παραδοχή, ἀλλά καί αὐταπόδεικτη ἀφοῦ προκύπτει ἐκ τῶν Νομικῶν κειμένων του Έλληνικοϋ Δημοσίου, γιά τήν δήμευση καί άπαλλοτρίωση τῆς Έκκλησιαστικῆς (μοναστηριακῆς) περιουσίας, ἡ ὁποία κατά τό 1833 άφοροῦσε στό 1/3 τῶν ἀπελευθερωθεισῶν γαιῶν του Έλληνικοϋ Κράτους. Σημειωτέον ὅτι μέ πρόσφατο Νόμο περιέρχεται στίς ἱ. Μητροπόλεις ἡ περιουσία τῶν διαλελυμένων ἱ. Μονῶν καί ἐπομένως ἡ περιουσία τῶν 429 Μονῶν πού διέλυσε καί δήμευσε ἡ Βασιλική Άντιβασιλεία χωρίς σχετικό Νόμο, ἀλλά μέ ἄρπαγή ἀπό τήν 7μελῆ ἐπιτροπή πού ὅρισε καί διακατέχει σήμερα ἡ Έλληνική Πολιτεία εἶναι ἀπαιτητή, ἀπό τίς ἱερές Μητροπόλεις καί τό ὕψος της δυσθεώρητο, ὅταν ληφθεῖ υπ΄ ὄψιν ὅτι οἱ 8 Μονές πού προσέφυγαν στό ΕΔΑΔ ζητοῦσαν τό ποσόν τῶν 7.640.255.213.120 δραχμῶν καί τό 1997 ἐπεδικάσθη στίς πέντε δικαιωθεῖσες Μονές τό ποσόν τῶν 3.000.000.000.000 δραχμῶν ἢ 8.800.000.000 Εὐρώ. Άντιλαμβάνεται κανείς τό ἱλιγγιῶδες ὕψος του ποσοῦ πού ὀφείλει ἡ Έλληνική Πολιτεία στήν Έκκλησία τῆς Ελλάδος γιά τήν περιουσία τῶν 429 Μονῶν πού προσδιορίζεται στό 1/3 τῆς ἀπελευθερωθείσης τό 1833 χώρας καί τῆς ὑπολοίπου περιουσίας τῆς Έκκλησίας ἕως τό 1939 πού άπηλλοτριώθη «πλημμελώς άποζημιωθείσα».

Έπομένως εἶναι προϋπόθεση *sine qua non* ἡ ἐκτιμητική διαδικασία τῆς ἀναγνωριζομένης ἀπό τήν Έλληνική Πολιτεία ὡς «πλημμελώς άποζημιωθείσης καί άπαλλοτριωθείσης Έκκλησιαστικῆς Περιουσίας κατά τό παρελθόν» (Άνάλυση α΄) καί ὁ καθορισμός ρήτρας πού θά ἐπιβαρύνει άποτρεπτικά τό Έλληνικό Δημόσιο, σέ

περίπτωση τυχόν καταγγελίας της συμβάσεως.

Δυστυχώς για τό Έλληνικό Δημόσιο υφίσταται χείριστο προηγούμενο άφερεγγυότητός του, πού καθιστά άναπόδραστα έπιβεβλημένα την παραπάνω διαδικασία και τόν καθορισμό ποινικής ρήτρας για την τυχόν συναφθησομένη Σύμβαση. Ειδικότερα ή άφερεγγυότης τοῦ Έλληνικοῦ Δημοσίου και ή άναγκαιότης της άνωτέρω προϋποθέσεως άποδεικνύεται πασίδηλα μέ την σύμβαση της 18/9/1952 μεταξύ Έκκλησίας και Έλληνικοῦ Δημοσίου ή όποία κυρώθηκε μέ τό ΒΔ 26/9/1952 (ΦΕΚ 289^Α) μέ την όποία παρεχώρησε ή Έκκλησία 770.000 στρέμματα Έκκλησιαστικής Περιουσίας για την άποκατάσταση άκτημόνων και έμπεριστάτων από τόν έμφύλιο πόλεμο και έλαβε σέ άντιστάθμισμα κάτω από τό 1/3 της άξίας της παραχωρηθείσης περιουσίας 164 άκίνητα, μέ τόν πρόσθετο όρο της μή φορολογήσεως τῶν εισοδημάτων τους. Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος στό πόνημά του «Έκκλησιαστική περιουσία και μισθοδοσία τοῦ κλήρου» (2012) γράφει τά έξής: «Οι έκκλησιαστικές υπηρεσίες υποστήριζαν ότι τά άστικά άκίνητα τά παραχωρούμενα υπό τοῦ Δημοσίου πρὸς την Έκκλησίαν βρέθηκαν άντί 164, 60, γιατί από αυτά άλλα ήσαν άνύπαρκτα, άλλα δέν ανήκαν κατά κυριότητα στό Δημόσιο, άλλα είχαν ήδη διατεθεῖ πρὸς δημόσιες υπηρεσίες πρὸ της συμβάσεως. Άλλα ήσαν μή ἄρτια και οίκοδομήσιμα ή ρυμοτομούμενα υπό όδῶν ή μετατρεπόμενα σέ πράσινο, πλατεῖες, κοινόχρηστους χώρους, άλλα έπίδικα και βεβαρυμένα». Τό Έλληνικό Δημόσιο παρά ταῦτα είχε την άνεντιμότητα και άφερεγγυότητα νά καταστρατηγήση και τόν πρόσθετο όρο περί μή φορολογήσεως τῶν εισοδημάτων τους και όταν προσφάτως ή Έκκλησία της Ελλάδος προσέφυγε κατά της καταστρατηγήσεως και της μονομερούς άθετήσεως της συμβάσεως στό ΣτΕ, τό Β΄ Τμήμα μέ Πρόεδρο την Άντιπρόεδρο κ. Μαίρη Σάρπ και εισηγήτρια την Σύμβουλο Έπικρατείας κ. Εὔ. Νίκα μέ τρεῖς αποφάσεις του 1731-1732-1733/2018 έκρινε ότι «καλῶς» τό Έλληνικό Δημόσιο καταστρατήγησε την Σύμβαση τοῦ 1952 και ότι «καλῶς» ή Έκκλησία της Ελλάδος υποχρεώθηκε νά καταβάλει για την εκμίσθωση τῶν 60 τελικά άστικῶν ακινήτων της Συμβάσεως φόρο εισοδήματος 2.900.000 Εὔρώ για την περίοδο 2011-2013 μέ τό «έπιχείρημα» ότι ή άπαλλαγή από τόν φόρο πού προβλεπόταν από τό 1952 μέ τό ΝΔ 2185/1952 για τά Νομικά Πρόσωπα, καταργήθηκε τό 1971 μέ τό ΝΔ 1077/1971. Έπομένως κατόπιν αὐτοῦ τοῦ προσφάτου και αὐταποδείκτου γεγονότος της άφερεγγυότητος τοῦ Έλληνικοῦ Δημοσίου πῶς μπορούμε νά τό έμπιστευτοῦμε χωρίς την πρόνοια και την πρόβλεψη ρήτρας για την τυχόν καταγγελία ή άθέτηση της συμφωνίας μέ την έπίκληση τυχόν έλλείψεως δημοσιονομικοῦ χώρου για τό Ταμεῖο Μισθοδοσίας της Έκκλησίας;

Μέ τό Σχέδιο υλοποίησης της Συμφωνίας Πολιτείας-Έκκλησίας (Άνάλυση β΄ και στό 2.4.1 Άποτίμηση Συμφωνίας) «Η Έκκλησία της Ελλάδος παραιτεῖται από κάθε

περαιτέρω αξίωση σχετικά με τις συγκεκριμένες απαλλοτριώσεις και ή Πολιτεία παραιτείται από την απ' ευθείας μισθοδοσία του Κλήρου» και επιπροσθέτως ή Πολιτεία «τακτοποιεί όριστικά την έκκρεμότητα από απαλλοτριώσεις μέχρι το 1939 με την παραίτηση της Έκκλησίας της Ελλάδος από όποιεσδήποτε αξιώσεις πέραν της συμφωνημένης ετήσιας καταβολής που προορίζεται για την δαπάνη μισθοδοσίας» και κατά ταύτα ή Έκκλησία απογυμνώνεται από το μόνο δικαιοπολιτικό της όπλο, στερουμένη διηνεκώς της δυνατότητας προσφυγής τόσο στα Έθνηκά όσο και στα Εύρωπαϊκά Δικαστήρια, όταν έχει πλήρως δικαιωθεί για την Έκκλησιαστική της Περιουσία και υφίσταται σχετικό δεδικασμένο από τό ΕΔΑΔ με την απόφαση 10/1993/405/483-484. Επιπροσθέτως μέγιστο μέρος αυτής της περιουσίας ανήκει σέ έτερα αὐτοδιοικούμενα Νόμικά Πρόσωπα της Έκκλησίας εκ μέρους τών όποιών δέν μπορεί νά παραιτηθῇ ή Έκκλησία της Ελλάδος, άνευ ειδικῆς πληρεξουσιότητας.

Η αναφορά στό Σχέδιο υλοποίησης στό (2.4.1 Αποτίμηση Συμφωνίας και 2.3.5 Περιεχόμενο της Συμφωνίας) ότι «Η Πολιτεία παραιτείται από την απ ευθείας μισθοδοσία του Κλήρου» και ότι «Η Πολιτεία παύει να μισθοδοτεί η ίδια τον κλήρο της Εκκλησίας της Ελλάδος» όταν μέ τόν Ν. 4111/2013, επί ύπουργείας Άννας Διαμαντοπούλου, οί Κληρικοί και οί Έκκλησιαστικοί υπάλληλοι ένετάχθησαν μισθολογικώς στό ανθρώπινο δυναμικό του Έλληνικού Δημοσίου και μισθοδοτούνται από τόν Κρατικό Προϋπολογισμό και όχι από ειδικό κονδύλιο μισθοδοσίας, διά της Ένιαίας Αρχῆς Πληρωμών σημαίνει ότι διαγράφονται οί Κληρικοί και οί Έκκλησιαστικοί Υπάλληλοι από τό ανθρώπινο δυναμικό του Έλληνικού Δημοσίου και θά μισθοδοτούνται από τό Ταμείο μισθοδοσίας της Έκκλησίας της Ελλάδος διά της Ένιαίας Αρχῆς Πληρωμών, μέ την διακινδύνευση που αυτό δικαιοπολιτικά συνεπάγεται, και παρά την άρνηση της Σεπτῆς Ίεραρχίας της Έκκλησίας της Ελλάδος όπως όμοφώνως άπεφασίσθη στις 16/11/2018.

Η αναφορά στό Σχέδιο υλοποίησης 1.3 (Ταμείο Αξιοποίησης Εκκλησιαστικής Περιουσίας) «Συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Εκκλησιαστικής Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία» και διακριτικό τίτλο «Ταμείο Αξιοποίησης Εκκλησιαστικής Περιουσίας-ΤΑΕΠ». κινείται προς την όρθή κατεύθυνση αν και σέ κανένα Εύρωπαϊκό Κράτος Δικαίου δέν άποζημιώνεται ή κρατική λειτουργία μέ τό 50% τών έσόδων, όπως επιδιώκεται έν προκειμένω, για την άμβλυνση και άφαίρεση τών γραφειοκρατικών και λοιπών έμποδίων προς αξιοποίηση της ιδιωτικής περιουσίας. Ώστόσο δέον νά αναφερθῇ έν προκειμένω ότι παρόμοια προσπάθεια μέ τό Ν. 4182/2013 απέβη άλυσιτελής.

Επομένως κατόπιν τών άνωτέρω τό Σχέδιο υλοποίησης της Συμφωνίας Πολιτείας-

Ἐκκλησίας τῆς Τρίτης 12/2/2019 ἔχει τεράστια νομικά κενά, εἶναι πρόχειρο καί ἀποδεικνύει ἔλλειψη ἐπιστημονικῆς προσέγγισης, ἐνός ἰδιαίτερος σοβαροῦ καί εὐαισθήτου θέματος πού ἀφορᾷ σέ 10.000 Ἐκκλησιαστικά πρόσωπα καί προσκρούει στήν ἀπόφαση τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πού ἀπέρριψε γιά τό μισθολογικό ζήτημα ὁποιαδήποτε μεταβολή ἀπό τό ὑφιστάμενο καθεστώς.

Τέλος τό Σχέδιο ὑλοποίησης τῆς Συμφωνίας ἀναφέρεται (1.1 Σύνοψη, μέρος 1^ο) στήν κύρωση πού θά λάβει ἡ συμφωνία μεταξύ Πολιτείας καί Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Στήν Ἑλλάδα ὅμως ὑφίστανται καί ἕτερες δύο κανονικές δικαιοδοσίες πέραν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἡμιαυτόνομος Ἐκκλησία τῆς Κρήτης καί οἱ ἀπ' εὐθείας ὑπό τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διοικούμενες Μητροπόλεις τῶν Δωδεκανήσων διά τίς ὁποῖες σιωπᾷ τό Σχέδιο ὑλοποίησης. Δι' αὐτάς θά ἰσχύσει ἕτερο καθεστώς καί ἂν ναί γιατί;